

Länsstyrgruppen

Datum: 2026-05-08

Plats: Hotel Malmköping

Närvarande: Kommunerna: Fredrik Yllman, ~~Cecilia Frid~~, ~~Jan Holmlund~~, Katarina Haddon, Lena Karlsson Leksell, ~~Iris Pettersson~~, ~~Marjo Koivumaa Koistinen~~, ~~Anna Lena Ramstedt~~, ~~Johan Lindström~~, Elisabeth Kántor, Isabella Piva Hultström

Regionen: Anna Ormegard, Birgitta Barkne Nilsson, Mari Kampf Westerberg, Katarina Meijers, Charlotta Pålman Lind, Marie Björnstedt Bennermo

Adjungerade: ~~Marina Arkkukangas~~, Pernilla Norrbin, ~~Hilmar Gerber~~, Anna Andersson

Mötesledare: Titti Kendall

Sekreterare: Anna Andersson

Minnesanteckningar

Bifall från Katrineholms kommun på samtliga förslag.

Beredningsgrupperna:

BGPF:

Samsjuklighet

NSV ger uppdrag till Länsstyrgruppen att säkerställa samordnad omställning vid införandet av samsjuklighetsreformen. Uppdraget går till beslut 22 maj 2026 och ska återrapporteras fjärde kvartalet 2026. Karin Dahlqvist Claesson presenterar det som är aktuellt kring samsjuklighetsreformen. Det har lämnats en proposition 2025/26:25 där det föreslås:

- Samordnad vård- och stödverksamhet
- Vården ska ges samordnat
- Tydliggörande av ansvar på HVB
- Begreppet skadligt bruk och beroende införs

Regeringen lämnade över propositionen till riksdagen 30 april 2026, motionstiden är fram till 15 maj 2026. Lagändringarna och den nya lagen föreslås träda i kraft 1 januari 2028.

Presentation om vad det innebär för kommuner och region samt vad som behöver ske i samverkan. Uppdrag till Socialstyrelsen, som är tänkt vara klart efter sommaren, presenteras. Inspel att först ta reda på vad som tas bort från Socialtjänsten samt vad som ska vara

---

kvar. Behov att utgå från andra delar först, innan avtal. Har genomförts en workshop mellan kommun och region, där det bland annat identifierades vad som ges idag och vad som behöver ges framöver. Det finns en vilja och intention att hjälpas åt mellan kommun och region.

Resultat från dialoger:

Nästa steg:

Inspel att många unga vuxna har annan problematik också, detta behöver beaktas i arbetet.

- Volym och resursberäkna för att förstå målgruppen, med perspektiv framåt i tiden.
- Behöver ha en annan struktur för arbetet, finns risk att det suboptimeras. Primärvården, mottagningar. Primärvårdskopplingen med hemsjukvårdskoppling.
- Behöver arbeta med grundsynsätt.
- Kommunerna reflekterar.
  - Viktigt att sammansätta kompetens, behöver vara andra grupperingar. Förslag på kompetens för arbetet är IFO-cheferna, Hälsoval, Beroendeklinikerna, Vårdcentralerna, BUP, FoU datainsamling och analys.
  - Behöver se över volymer oavsett, lokala data för hur sörmlänningen ser ut. Göra analyser utifrån nuläge samt genomföra beräkningar framåt.
  - Kunskapsutbyte över huvudmannagränser för att identifiera.
  - Identifiera nuvarande strukturer – kartläggning av nuläge.

Finns behov av att samverka då region och kommun har olika kompetens samt använda forskning som finns kring samsjuklighet, inte överpröva kunskap. Finns en gemensam beroendemottagning i Eskilstuna, ta del av erfarenheten som finns där.

Medskick från Länsstyrgruppen:

- Viktigt att grupperingen som sammankallas inte är problemlösande utan ska sätta mål och ramar för uppdraget. Kartläggningen av vilka/hur många är en viktig start. Bra kunskapsunderlag till byte av nämnd.

BGÄ:

- **Rutin för behandling med Zoledronsyra 5 mg på särskilt boende, reviderad rutin**
Rutinen är framtagen våren 2025, varit pilot i kommunerna sedan slutet av maj 2025. Mindre justeringar är gjorda i rutinen tex byte av plats på rubriker och stycken, hänvisningar och aktuella länkar är tillagda. Remissrunda har skett under våren, bland annat har läkemedelskommittén, MAS/MAR nätverket, MLA primärvård och BGÄ tittat på justeringarna och godkänt dessa. LAG osteoporos övergår efter beslut till en implementeringsfas med olika aktiviteter i samarbete med MAS/MARNätverket, läkemedelscentrum/kommittén med flera.

Förslag till beslut:

1. Besluta befintlig rutin
2. Besluta om att uppföljning av rutinen sker i BGÄ och eventuella förändringar föranleds av remissrunda.

Beslut: Bifall

- **Rutin - Bemanning storhelger vid utskrivning från slutenvården**

Informationspunkt.

Rutinen Bemanning storhelger vid utskrivning från slutenvården blir vid årsskiftet 2026/2027 inaktuell. BGÄ gav i uppdrag till närvårdskoordinator och ordförande i arbetsgrupperna äldre att se över rutinen och revidera det som är nödvändigt i och med att datumen i rutinen gäller till 31/12 2026, samt att de olika aktörerna bemannar olika tider vilket försvårar planeringen kring utskrivningar.

Den reviderade rutinen/versionen är på remissrunda till och med 22/5 2026, resultatet av remissrundan presenteras i BGÄ 27/5 2026.

BGH: Se presentationer i mötesinbjudan. Inga synpunkter från Länsstyrgruppen.

Reflektioner: Bra att egenavgift för barn tas bort.

BGB: Inget att rapportera

Utvärdering patientsäkerhetsdialoger

Bakgrund

Patientsäkerhetsdialogerna ingår i ett samverkansprojekt som initierades gemensamt. En överenskommelse togs fram och beslut om breddinförande fattades under år 2023. Enligt gällande dokumentation ska överenskommelsen revideras våren 2026.

Nuläge

Frågan har varit föremål för dialog inom MAS/MAR-nätverket samt socialchefs nätverket. Sammanfattningsvis uttrycks en tillfredsställelse med att patientsäkerhetsdialogerna genomförs, men det finns flera identifierade utmaningar. Några exempel är att materialet upplevs alltför omfattande samt att det finns olika syn på dialogernas nödvändighet.

Vidare har följande frågor och iakttagelser identifierats:

- Vem eller vilka får uppdraget, från Länsstyrgruppen, att genomföra utvärderingen?
- Finns brister i uppföljningen av patientsäkerhetsdialogerna i delar av länet.

Bedömning och fortsatt dialog

Dialog förs kring hur genomförandet av patientsäkerhetsdialogerna kan säkerställas framöver. Det råder samsyn om att befintligt dokument behöver ses över och att revideringar är nödvändiga.

Beslut

Representant från Patientsäkerhetsenheten, tillsammans med regionen, tar med sig frågan och återkommer med ett förslag avseende:

- Hur utvärderingen av överenskommelsen ska genomföras
- Vem eller vilka som ansvarar för utvärderingen, samt metod för genomförandet.

Åtterrapporing sker vid Länsstyrgruppsmötet 26–27 november 2026.

Upphävande av delegeringsföreskrift – hantering i samverkan

Bakgrund

Vid Länsstyrgruppens möte i mars enades det om att Region Sörmlands verksamheter i ett första steg skulle ta ställning internt till hur delegeringsprocessen bör hanteras framöver, samt identifiera vilka områden som bedöms vara relevanta för delegering. Resultatet av det interna arbetet återrapporteras vid dagens möte och utgör underlag för nästa steg.

Regionens ställningstagande

Regionen föreslår att nuläget kvarstår över sommaren och önskar återkomma i frågan efter sommaren. Regionen ser ett tydligt behov av att arbeta vidare med standardiserade processer, särskilt kopplat till uppföljning och utbildning inom regionens verksamheter.

Resultat från dialogen

Följande synpunkter och reflektioner framkom i dialogen:

- Det finns en god möjlighet att vidareutveckla processer för uppföljning av kompetens och utbildning.
- Ett behov identifieras av att se över befintliga styrande dokument.
- Frågan lyfts om hur avvikelser och brister säkerställs nå rätt funktion och rätt ansvarig person.
- Förbättrade kontaktvägar till utskrivningsledare har förmedlats till MAS/MAR via delegeringsgrupperingen, i syfte att säkerställa att identifierade fel och brister når berörda funktioner.

Statsbidrag familjecentraler

Statsbidraget riktas till regioner med särskilt utsatta områden. NSV:s presidie kommer föreslå NSV att ge ett tilläggsuppdrag till Tillsammans för barnens bästa för att stärka likvärdigheten för barn och familjer i hela länet.

NSV ger Länsstyrgruppen i uppdrag att ta fram en länsgemensam överenskommelse om samverkan kring familjecentraler i Sörmland. Överenskommelsen ska:

- Bidra till likvärdiga förutsättningar i länet
- Ge gemensam riktning och styrning
- Säkra långsiktighet och hållbarhet
- Stödja – inte ersätta – lokala lösningar

Reflektioner i dialogen

Det finns redan lokala överenskommelser vid varje familjecentral som behöver beaktas. Medlen kan användas för framtagande av överenskommelsen, men lokala förutsättningar får inte gå förlorade.

Samtliga huvudmän behöver vara representerade i det fortsatta arbetet.

Behov finns av en tydlig och ordnad process för etablering av nya familjecentraler, där befintlig evidens och utredningar tas tillvara. Intressant även att undersöka möjligheten till utökad ålder 0-18 år.

Övriga frågor kopplade till ärendet

Fråga från Oxelösunds kommun samt Gnesta kommun

Oro lyfts kring uppgifter om att barnmorskor ska tas bort permanent från familjecentral och ungdomsmottagning, vilket bedöms få stor påverkan på verksamheterna.

Svar från regionen

Barnmorska ska finnas på plats vid familjecentraler och ungdomsmottagningar. Det finns inget generellt beslut om att ta bort funktionen. Frågan tas vidare till HSL den 11/5 2026. Återkoppling sker via e-post till socialcheferna.

Informationspunkt – Patientsäkerhetsenheten

Arbetet med BVC-journaler och överföring till skolan pågår operativt. Anna Klippmark, jurist vid Patientsäkerhetsenheten, är involverad och hanterar inkomna juridiska frågeställningar kopplade till ärendet.

Tillsammans för barnens bästa och Tillsammans för unga vuxna – dialog och beslut

Vid föregående möte i Länsstyrgruppen fördes dialog om möjligheten att samordna implementeringen av utvecklingsarbetena Tillsammans för barnens bästa och Tillsammans för unga vuxna. Frågan gällde om implementeringen kan slås samman eller om arbetena fortsatt ska bedrivas utifrån respektive tidplan och process.

Beslut: Arbetena bedöms utgöra två delar och ska därför fortsätta bedrivas separat. Inget beslut fattas om att sammanföra implementeringen.

Styrkedjan - Dialogpunkt – styrkedja för samverkan

Länsstyrgruppen fortsätter dialogen om styrkedjan för samverkan och hur den fungerar från strategi till faktisk nytta för sörmlänningen. Utgångspunkten är att styrkedjan behöver fungera i alla led för att ge effekt.

I tidigare dialoger har det lyfts att strukturen i sig inte nödvändigtvis behöver förändras, men att funktionen och arbetssätten behöver förbättras. Centrala frågor har varit alternativen att bygga om systemet eller utveckla det befintliga. Vikten av att tydliggöra syfte innan beslut fattas lyfts samt behovet av gemensamt agerande i processer som löper över flera grupper. Förväntningar och uppdrag till arbetsgrupper behöver förtydligas och följas upp.

Dialog förs om styrkedjan är tillräckligt testad (NSV–Länsstyrgrupp–beredningsgrupp–arbetsgrupp) och hur systemledarskapet förmedlas och tas ansvar för gemensamt i hela systemet. Bristande uppföljning riskerar att göra uppdrag otydliga och mindre meningsfulla över tid.

Tre grundprinciper för styrningen lyfts:

- Syfte – vilken effekt ska uppnås
- Process – vilken fråga ska hanteras
- Struktur – var i styrkedjan frågan bäst hör hemma

Gruppen resonerar kring möjligheten att behålla befintlig struktur men göra justeringar längs vägen samt att ”provtrycka” styrkedjan i hela systemet. Interesse finns även för att utforska en mer omvänd struktur (vänd pyramid), där beslut fattas så nära invånarna som möjligt, i linje med tillitsbaserat ledarskap.

Reflektioner

- Länsstyrgruppens roll behöver tydliggöras – fokus på styrning snarare än detaljfrågor.
- Systemledarskap kräver gemensamt ansvar och kulturförändring i arbetsgrupperna.
- PDSA (Plan, Do, Study, Act) som är en iterativ fyrstegsmetod för systematiskt förbättringsarbete och lärande kan stärka uppföljning och genomförande.
- En omvänd struktur kan öka tydlighet, tempo och ansvar i verksamheterna men väcker också oro kring kontroll och osäkerhet.
- Tydliga ramar och kommunikation är avgörande.

Handlingsplan/aktivitetsplan Dialogpunkt

Gruppdialog med frågeställningar

- Är handlingsplanen tillräckligt tydlig och förklarande för beredningsgrupperna – om inte, vad ska förtydligas?
- Finns det fler aktiviteter som ska med i handlingsplanen? I så fall vilka?
- Finns det aktiviteter som ska tas bort från handlingsplanen? I så fall vilka?

Länsstyrgruppen förde dialog i grupper kring handlingsplanens aktiviteter med fokus på vad som behöver justeras, tas bort eller saknas. Handlingsplanen reviderades under mötet. En gemensam utgångspunkt var att mål ska vara tydligt formulerade, möjliga att följa upp och kopplade till önskad effekt.

Det övergripande målet som framkom i dialog är trygga patienter med insatser från både region och kommun, samtidigt konstateras att trygghet är ett subjektivt begrepp som behöver konkretiseras genom mätbara indikatorer. I dialogen om vårdplaner uttrycktes frustration över bristande genomförande och uppföljning. Ambitionen är att båda huvudmännen ska vara delaktiga i vårdplaneringen, med syfte att minska onödiga sjukhusinläggningar och återinläggningar, särskilt från SÄBO.

Kartläggning och utveckling av mobila team, såsom SSIH och integrerade team, lyftes och föreslogs hanteras inom ramen för informationsdriven vård, med fokus på de delar som sker i samverkan.

Länsstyrgruppen konstaterade efter dialogerna att gruppen befinner sig på en för detaljerad nivå, vilket riskerar att skapa en ineffektiv samverkansstruktur. Gruppen landade i att Länsstyrgruppens roll är att sätta syfte, mål och ramar, medan beredningsgrupp och arbetsgrupper ansvarar för det operativa arbetet.

Länsstyrgruppen uttrycker tillit till att pågående arbeten fortsätter enligt givna direktiv och följs upp enligt ordinarie struktur. Inga ytterligare aktiviteter beslutas i nuläget. Vid mötet i augusti ska Länsstyrgruppen arbeta fram gemensamt mål och syfte, varefter resterande delar av styrkedjan involveras.

Kommunikation efter mötet

Sammanställning för att möjliggöra en gemensam kommunikation från Länsstyrgruppen.

Följande punkter identifieras som centrala att föra vidare:

- Tydliggörande av roller i styrkedjan
- Inga nya aktiviteter beslutas i nuläget.

- Nästa steg – arbete med mål och syfte. Vid nästa möte i augusti kommer Länsstyrgruppen att arbeta fram gemensamt övergripande mål och syfte för det fortsatta samverkansarbetet. När detta är fastställt involveras resterande delar av styrkedjan.
- Styrkedjan utvecklas – byggs inte om.

Samverkansstrukturen i sig kvarstår, men arbets sätt, uppdrag och uppföljning behöver utvecklas. Fokus framåt är:

- Tydligare uppdrag,
- Gemensamt genom systemledarskap,
- Bättre uppföljning och effektfokus.

Några klargöranden från mötet:

- Samsjuklighetsreformen: Länsstyrgruppen kommer att få uppdrag från Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård att säkerställa en samordnad omställning. Fokus är initialt på kartläggning, analys och gemensamma ramar.
- Patientsäkerhetsdialoger: Överenskommelsen ska ses över och förenklas. Förslag på hur utvärdering ska ske återkommer senare i år.
- Delegering: Nuläget gäller över sommaren. Regionen återkommer efter sommaren kring fortsatt hantering.
- Familjecentraler: En länsgemensam överenskommelse ska tas fram för att stärka likvärdighet och långsiktighet, samtidigt som lokala lösningar värnas.
- Barnmorskor: Det finns inget generellt beslut om att ta bort barnmorskor från familjecentraler eller ungdomsmottagningar.